

Školitelský posudek magisterské diplomové práce BcA. Kateřiny Holé

Katedra teorie a kritiky DAMU

Současná britská dramatika reflektující klimatické změny

Školitel: doc. Mgr. Daniela Jobertová, PhD.

Kateřina Holá si záhy po výběru tématu své práce uvědomila, že bude průběžně konfrontována s otázkou hodnocení skutečné umělecké kvality děl, resp. textů, s nimiž se chystá pracovat. Ideologičnost korpusu je totiž očividná: vybrané analyzované hry jsou přiznaně angažované, tematicky vyhraněné (ba dokonce omezené), v mnoha ohledech monotónně opakující – vážně, či parodicky – stále stejné mantry. Ostatně během magisterského semináře jí byla tato vlastnost korpusu – a vlastně i zaměření práce – vytknuta s tím, že jde o tendenční, módní fenomén bez výrazné dramatické, divadelní, umělecké hodnoty. Diplomantka však u svého tématu setrvala, což považuji za správné a v jistém smyslu i odvážné rozhodnutí. Je totiž zcela jasné, že předmětem studia nemusí být pouze díla nesporné (či přinejmenším pozoruhodné) umělecké kvality, ale též taková, která zcela otevřeně reagují na jistou společenskou objednávku, a to i (vědomě či nevědomě) na úkor uměleckého výrazu; vztah společnosti a umění (či tlak společnosti na umění, a možná dokonce v důsledku i tlak umění na společnost) se tak zde stává hlavním tématem, a pilířem úvah nikoliv estetika či dramaturgie, ale ideologie.

Výsledkem magisterského diplomového projektu tedy není práce kladoucí důraz především na *divadelní* potenciál zkoumaných textů; naopak, Holá přiznává, že dramata ji zajímají nikoliv jako – primárně – podnět pro jevištní tvorbu, ale právě jako literatura, tzn. texty bez další finality. I proto se nezabývá ani jejich dramaturgií, ani konkrétními inscenacemi, ale především podobami a proměnami oné jednotící a téměř obsedantní motivicko-tematické linie, z níž vyplývá jasné a nikterak překvapivé sdělení typu „Lidé, bděte!“. Hry čte prizmatem těchto motivů a témat, přičemž si citlivě všímá i žánrových rozdílů a různých poloh sdělení, od polohy vážné, až apokalyptické, po polohu komediální.

Kateřina Holá se ostatně při své rešerši důkladně seznámila s velkým množstvím relevantní odborné literatury; tato literatura je dostupná pouze v angličtině, neboť český diskurz – umělecký i uměnovědný – je vůči těmto tématům zatím imunní; ostatně podobné postřehy zaznívaly na účet divadla v anglosaské oblasti i před dvaceti lety, neboť absence tématu klimatických změny v okamžiku, kdy o nich byla vedena v politických sférách bouřlivá diskuse, se mnohým zdála překvapivá, ba dokonce alibistická. Je však nutné podotknout, že z pochopitelných historických důvodů vnímá české prostředí promítání ideologie do umění s nelibostí, a přímočarost, jež často charakterizuje hry o klimatických změnách, českou

dramaturgii při prvním setkání často odpuzuje. Holá se zdárně pokusila onen chybějící zdroj domácích informací překonat a z vlastní iniciativy se účastnila mezinárodního symposia na téma ekologické dramatiky, které se konalo v roce 2016 v Birminghamu; do tématu hlouběji pronikla i díky vlastní práci na překladu odborné studie "Zelenější divadlo: Od literární ekokritiky na jeviště" z pera Theresy J. Mayové z Humboldtovy University, a dále díky pracím Eriky Munkové a Uny Chaudhuriové.

Práci na magisterském diplomovém projektu poněkud zkomplikoval fakt, že před začátkem léta 2017 byla z pracovních důvodů nucena rezignovat na další vedení práce původní školitelka MgA. Martina Schlegelová; můj vlastní vstup do procesu byl tedy dosti pozdní, nicméně vzhledem k tomu, že diplomantka pracovala velmi samostatně a zodpovědně, a i díky využití moderních technologií (konkrétně Skypu) se podařilo chybějící diskuse uskutečnit tak, aby mé podněty mohly být organicky zapracovány.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 31. srpna 2017

doc. Mgr. Daniela Jobertová, PhD.